

**Breviar teoretic,
exemplu si teste de**

MATEMATICĂ

Clasa a VII-a

Cuprins:

ALGEBRA			GEOMETRIE		
1	Multimea numerelor rationale	2	1	Patrulatere	17
2	Multimea numerelor reale	6	2	Asemanarea triunghiurilor	21
3	Calcul algebraic	10	3	Relatii metrice	24
4	Ecuatii si sisteme de ecuatii	12	4	Cercul si poligoane regulate	27
5	Elemente de organizare a datelor	15			

Realizat de prof. TIT CUPRIAN

SIMBOLURI MATEMATICE

Simbolul	Semnificatia	Exemplu
\emptyset	Mulțimea vidă	Mulțimea care nu are nici un element
\cup	Reuniune	$\{2;3;4;5\} \cup \{3;5;6;7\}$
\cap	Intersecție	$\{2;3;4;5\} \cap \{3;5;6;7\}$
$-$	Diferență	$\{2;3;4;5\} - \{3;5;6;7\}$
\subset	Incluziune	$\{2;3;4\} \subset \{1;2;3;4;5\}$
\in	Apartenență	$2 \in \{1;2;3;4\}; P \in AB$
\Leftrightarrow	Implicit, echivalent	$x + 3 = 7 \Leftrightarrow 3x - 2 = 10$
\Rightarrow	Rezultă	$3x + 2 = 8 \Rightarrow x = 2$
Σ	Sumă	$\sum_{x=1}^5 x = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$
\forall	Oricare ar fi	$\forall a \in Z, 2a$ este număr par
\exists	Există	$\forall \frac{m}{n}, m,n \neq 0, (\exists) \frac{a}{b}$ astfel încât $\frac{m}{n} \cdot \frac{a}{b} = 1$
\cong	Aproximativ egal	$125:62 \cong 2$
$ $	Îl divide	$3 15$
$:$	Se divide	$18:9$
\leq	Mai mic sau egal	$2x + 3 \leq 10$
\geq	Mai mare sau egal	$2x + 3 \geq 10$
\rightarrow	Tinde, cu valori în ..., definită pe...	$x \rightarrow +\infty; f : A \rightarrow B$
∞	Infinit	$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x+2}$
$\sqrt{}$	Rădăcina pătrată	$\sqrt{64} = \pm 8$
$[AB]$	Segmentul AB	
\equiv	Congruent, identic	$\Delta ABC \equiv \Delta MNP;$
\sim	Asemenea	$\Delta ABC \sim \Delta MNP$
\perp	Perpendicular	$AB \perp MN$
\parallel	Paralel	$AB \parallel MN$
Δ	Triunghi	ΔABC
$d(A; MN)$	Distanța de la un punct la o dreapta	
$d[P; (ABC)]$	Distanța de la un punct la un plan	
π	Număr irational	$\pi \cong 3,15159\dots$

Scuze pentru eventualele greseli de dactilografie.
Dumneavoastra puteti realiza o mica revista a scolii - un material didactic in plus.

ALGEBRA

1. Multimea numerelor rationale

Multimea numerelor rationale Q

Un numar rational este numarul care poate fi scris sub forma unei fractii ordinare.

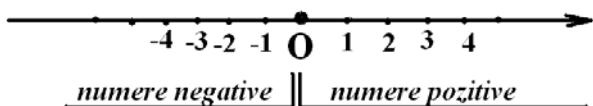
$$Q = \left\{ \frac{a}{b} \mid a \in \mathbb{Z}, b \in \mathbb{Z}^*, \text{ si } (a,b)=1 \right\}$$

Exemple de numere rationale:

$$5 = \frac{5}{1} = \frac{15}{3} = \dots; -4 = -\frac{4}{1} = -\frac{8}{2} = \dots; 2,5 = \frac{5}{2}; \\ -3,3 = -\frac{10}{3}; 2,4(3) = \frac{73}{45}.$$

Reprezentarea pe axa numerelor

Orice numar rational poate fi reprezentat pe axa numerelor:

Opusul unui numar rational

- Orice numar rational are un opus al sau.
- Numere rationale sunt de doua feluri: pozitive si negative.
- Suma a doua numere opuse este nula.

Opusul lui a este $-a$.

$$a + (-a) = 0$$

Exemplu: opusul lui 7 este -7; opusul lui -5 este 5;

Valoarea absoluta

Valoarea absoluta (modulul) a unui numar rational este distanta dintre punctul ce reprezinta numarul pe axa numerelor si originea axei, O.

$$|a| = \begin{cases} a, & \text{daca } a < 0 \\ -a, & \text{daca } a > 0 \end{cases} \quad \begin{array}{l} |+8|=8 \\ |-5|=5 \end{array}$$

N ⊂ Z ⊂ Q

Am aratat la 1.1 ca orice numar natural sau intreg poate fi scris sub forma unei fractii ordinare. De aceea numerele naturale sunt incluse in multimea numerelor intregi care la randul lor sunt incluse in multimea numerelor rationale.

$$\begin{aligned} & \{-8;-5;-2,5;-1;2;3;3,(5);7,6;9\} \in Q \\ & \{2;3;9\} \in N; \\ & \{2;3;9;-5;-8\} \in Z; \\ & \Rightarrow N \subset Z \subset Q. \end{aligned}$$

Operatii cu numere rationale; proprietati

Adunarea si scaderea

Pentru a efectua adunarea sau scaderea numerelor rationale este necesar a parcurge urmatorii pasi:

- Se transforma fractiile zecimale in fractii ordinare;
- Se aduc fractiile la acelasi numitor;
- Se efectueaza adunarea/scaderea.

Exemplu:

$$\begin{aligned} 7 - 2,5 - \frac{3}{2} + 2,6 &= 7 - \frac{3}{2} - \frac{3}{2} + \frac{8}{3} = \\ &= \frac{42 - 15 - 9 + 16}{6} = \frac{34}{6} = \frac{17}{3}. \end{aligned}$$

Proprietatile adunarii:

- Adunarea este comutativa: $a + b = b + a$.
- Adunarea este asociativa: $a + b + c = (a + b) + c$.
- Elementul neutru al adunarii este 0: $a + 0 = a$.
- Pentru orice a exista opusul lui astfel incat: $a + (-a) = 0$

<p>Inmultirea</p> <ul style="list-style-type: none"> La inmultirea unui numar intreg cu o fractie, se inmulteste numarul intreg cu numaratorul fractiei, numitorul ramanand neschimbat; Se transforma fractiile zecimale in fractii ordinare; La inmultirea a doua fractii ordinare se inmultesc numaratorii intre ei si numitorii intre ei. 	<p>Exemplu:</p> <p>a) $12 \cdot \frac{7}{18} = \frac{12 \cdot 7}{18} = \frac{84}{18}^{(6)} = \frac{14}{3}$.</p> <p>b) $4,(6) \cdot \frac{6}{7} = \frac{14}{3} \cdot \frac{6}{7} = \frac{14 \cdot 6}{3 \cdot 7} = \frac{84}{21}^{(21)} = 4$.</p>																														
<p>Proprietatile inmultirii:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inmultirea este comutativa: Inmultirea este asociativa: Elementul neutru al inmultirii este 1: $a \cdot 1 = a$; Inmultirea este distributiva fata de adunare sau scadere: $a \cdot (b + c) = ab + ac$ 																															
<p>Impartirea</p> <ul style="list-style-type: none"> La impartirea a doua numere rationale se inmulteste primul numar cu al doilea inversat. 	<p>Exemplu:</p> $\frac{25}{18} : \frac{5}{24} = \frac{25}{18} \cdot \frac{24}{5} = \frac{25 \cdot 24}{18 \cdot 5} = \frac{600}{90}^{(30)} = \frac{20}{3}$.																														
<p>Tabelul inmultirii semnelor:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th>F₁</th> <th>F₂</th> <th>P</th> </tr> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>+</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>+</td> </tr> </table>	F ₁	F ₂	P	+	+	+	+	-	-	-	+	-	-	-	+	<p>Tabelul impartirii semnelor:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th>D</th> <th>I</th> <th>C</th> </tr> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>+</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>+</td> </tr> </table>	D	I	C	+	+	+	+	-	-	-	+	-	-	-	+
F ₁	F ₂	P																													
+	+	+																													
+	-	-																													
-	+	-																													
-	-	+																													
D	I	C																													
+	+	+																													
+	-	-																													
-	+	-																													
-	-	+																													
<p>Ridicarea la putere „Puterea este o inmultire repetata”</p> $a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{\text{de } n \text{ ori}}$ $a^{-m} = \frac{1}{a^m}$	<p>Exemplu:</p> $2^5 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 32$ $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2} = \left(\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4}$																														
<p>Operatii cu puteri:</p> <ul style="list-style-type: none"> $1^a = 1$; $a^1 = a$; $a^0 = 1$, daca $a \neq 0$; $0^a = 0$, daca $a \neq 0$; 	<ul style="list-style-type: none"> $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$; $a^m : a^n = a^{m-n}$; $(a^m)^n = a^{m \cdot n}$; $(a \cdot b)^m = a^m \cdot b^m$. 																														

Compararea si ordonarea numerelor rationale

<p>A compara doua numere inseamna a arata care numar este mai mare decat celalalt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Pentru a compara doua numere rationale reprezentate prin fractii ordinare, se procedeaza astfel: <ol style="list-style-type: none"> Se aduc fractiile la acelasi numitor, iar fractia va fi mai mare cea cu numaratorul mai mare. Se aduc fractiile la acelasi numarator, iar fractia va fi mai mare cea cu numitorul mai mic. Pentru a compara doua fractii zecimale cu partile intregi egale, se adauga un numar de zecimale fara a modifica valoarea numarului si se compara partile fractionare. Pentru a compara doua numere negative se compara valorile absolute; va fi mai mare numarul care are valoarea absoluta mai mica. 	<p>Exemple:</p> <p>1) $\begin{cases} a = \frac{7}{8} = \frac{21}{24} \\ b = \frac{11}{12} = \frac{22}{24} \end{cases} \Rightarrow b > a$;</p> <p>2) $\begin{cases} a = \frac{9}{4} = \frac{45}{20} \\ b = \frac{15}{7} = \frac{45}{21} \end{cases} \Rightarrow a > b$;</p> <p>3) $\begin{cases} a = 3,15 = 3,1500 \\ b = 3,1(5) \cong 3,1515 \end{cases} \Rightarrow b > a$;</p> <p>4) $\begin{cases} a = -7,5; \quad -7,5 = 7,5 \\ b = -7,8; \quad -7,8 = 7,8 \end{cases} \Rightarrow a > b$.</p>
---	---

Ordinea efectuarii operatiilor si folosirea parantezelor

- Intr-un exercitiu de calcul aritmetic ce contine mai multe operatii cu numere rationale se efectueaza mai intai ridicarile la putere, apoi inmultirile si impartirile in ordinea in care sunt scrise si apoi adunarile si scaderile, la fel, in ordinea in care sunt scrise.*
- In exercitiile de calcul aritmetic care contin paranteze se efectueaza mai intai calculele din parantezele mici (rotunde), apoi cele din paranteze mari (drepte) si apoi cele din accolade.*
- Daca in fata unei paranteze ce contine un numar rational sau o suma/diferenta de numere rationale se afla simbolul „-”, atunci se poate elimina semnul si paranteza, scriind numerele din paranteza cu semnul schimbat.*

Exemplu:

$$\begin{aligned} & \left\{ 4 + 5 \cdot (2^2 + 3 \cdot 4 - 10) \right\} : 17 + 3 \cdot 2^3 - 3 \cdot 10 = \\ &= \left\{ 4 + 5 \cdot (4 + 12 - 10) \right\} : 17 + 3 \cdot 8 - 30 = \\ &= \left\{ 4 + 5 \cdot 6 \right\} : 17 + 3 \cdot 8 - 30 = \\ &= \left\{ 4 + 30 \right\} : 17 + 3 \cdot 8 - 30 = \\ &= \{34 : 17 + 3\} \cdot 8 - 30 = \\ &= \{2 + 3\} \cdot 8 - 30 = \\ &= 5 \cdot 8 - 30 = \\ &= 40 - 30 = 10. \end{aligned}$$

Ecuatii in multimea numerelor rationale

- Propozitia cu o variabila de forma $ax + b = 0$ se numeste ecuatie cu o necunoscuta, unde a si b sunt numere rationale.*
- Intr-o ecuatie avem „dreptul” de a trece termeni dintr-un membru in alt membru cu semnul schimbat.*
- Intr-o ecuatie avem „dreptul” de inmulti/imparti egalitatea cu un numar diferit de zero. Procedeul este utilizat pentru eliminarea numitorilor si la final aflarea necunoscutei.*

Exemplu:

$$\frac{x}{3} - \frac{x-5}{2} = \frac{x}{4} + 5$$

↳ Stabilim c.m.m.m.c. al numitorilor si amplificam fractiile:

$$^4) \frac{x}{3} - \frac{x-5}{2} = \frac{x}{4} + ^{12)} 5 \cdot 12$$

↳ Amplificam numaratorii si scriem ecuatie fara numitori:

$$4x - 6x + 30 = 3x + 60$$

↳ Trecem termenii dintr-un membru in alt membru cu semnul schimbat:

$$4x - 6x - 3x = 60 - 30$$

↳ Efectuam operatiile de adunare/scadere:

$$-5x = 30$$

↳ Impartim ecuatie prin coeficientul necunoscutei:

$$-5x = 30 | : (-5)$$

↳ In final, aflam solutia ecuatiei:

$$x = -6$$

Probleme ce se rezolva cu ajutorul ecuatiilor

Etapele de rezolvare a unei probleme:

- Stabilirea datelor cunoscute si a celor necunoscute din problema.*
- Notarea unei date necunoscute cu x si exprimarea celorlalte date necunoscute in functie de x.*
- Scrierea unei ecuatii cu necunoscuta x, folosind datele problemei.*
- Rezolvarea ecuatiei.*
- Verificarea solutiei.*
- Formularea concluziei.*

Exemplu:

Intr-un triunghi ABC, masura unghiului B este de doua ori mai mare decat masura unghiului A iar masura unghiului C este 75% din masura unghiului B. Aflati masura unghiului A.

Rezolvare:

1) Notam masura unghiului A cu x.

2) Din datele problemei rezulta ca masura unghiului B este egala cu $2x$.

La fel din datele problemei rezulta ca masura unghiului C este 75% din $2x$, adica este egala cu $1,5x$.

3) Daca suma masurilor unghiurilor intr-un triunghi este egala cu 180^0 , atunci obtinem ecuatie:

$$4) \quad x + 2x + 1,5x = 180^0$$

In urma rezolvării ecuatiei, obtinem $x = 40^0$.

5) Verificam solutia: $40^0 + 80^0 + 60^0 = 180^0$.

Rapoarte si proportii (*)

- * Raportul a doua numere a si b , $b \neq 0$ este $\frac{a}{b}$.
- * Egalitatea a doua rapoarte se numeste proprietatea fundamentala a unei proportii: $\frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Leftrightarrow \begin{cases} a \text{ si } n = extremi \\ b \text{ si } m = mezii \end{cases}$
- * Aflarea unui termen necunoscut dintr-o proportie: $\frac{x}{a} = \frac{b}{c} \Rightarrow x = \frac{a \cdot b}{c}$.
Exemplu: $\frac{x}{9} = \frac{2}{3} \Rightarrow x = \frac{9 \cdot 2}{3} = \frac{18}{3} = 6$.

(*) = teme din programa veche.

Proporții derivate (*)

- Derivarea proporțiilor cu aceeași termeni:
$$\frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{b}{a} = \frac{n}{m}; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{a+m}{b+n}; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a}{m} = \frac{b}{n}; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a+b}{b} = \frac{m+n}{n};$$

$$\frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a-b}{b} = \frac{m-n}{n}; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a}{b+a} = \frac{m}{n+m}; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a}{b-a} = \frac{m}{n-m}.$$
- Derivarea proporțiilor cu alți termeni:
$$\frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a \cdot k}{b} = \frac{m \cdot k}{n}; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a : k}{b} = \frac{m : k}{n}, \quad k \neq 0; \quad \frac{a}{b} = \frac{m}{n} \Rightarrow \frac{a \cdot k}{b \cdot k} = \frac{m}{n}, \quad k \neq 0.$$

Sir de rapoarte egale (*)

Fie un sir de rapoarte egale: $\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z} = \frac{d}{t}$;

Avem proprietatea:

$$\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z} = \frac{d}{t} = \frac{a+b+c+d}{x+y+z+t}$$

Sau: $\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z} = \frac{d}{t} = k$, unde: $\begin{cases} a = x \cdot k \\ b = y \cdot k \\ c = z \cdot k \\ d = t \cdot k \end{cases}$

Exemplu:

Fie $\frac{a}{2} = \frac{b}{5} = \frac{c}{9}$ si $a+b+c=80$. Sa se afle numerele a , b si c .

Rezolvare: $\frac{a}{2} = \frac{b}{5} = \frac{c}{9} = \frac{a+b+c}{2+5+9} = \frac{80}{16} = 5$.

De unde: $a = 2 \cdot 5 = 10$; $b = 5 \cdot 5 = 25$; $c = 9 \cdot 5 = 45$.

Directa proportionalitate (*)

Multimea $A=\{a;b;c\}$ este in directa proportionalitate cu multimea $B=\{x;y;z\}$ daca:

$$\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z}.$$

Exemplu: Impartiti numarul 100 in trei parti direct proportionale cu numerele 3, 7 si 10.

Rezolvare: $\frac{a}{3} = \frac{b}{7} = \frac{c}{10} = \frac{a+b+c}{3+7+10} = \frac{100}{20} = 5$.
 $\Rightarrow a = 3 \cdot 5 = 15$; $b = 7 \cdot 5 = 35$; $c = 10 \cdot 5 = 50$.

Inversa proportionalitate (*)

Multimea $A=\{a;b;c\}$ este in inversa proportionalitate cu multimea $B=\{x;y;z\}$ daca:

Exemplu: Impartiti numarul 121 in trei parti direct proportionale cu numerele 3, 7 si 10.

$ax = by = cz \text{ sau}$ $\frac{a}{1} = \frac{b}{1} = \frac{c}{1}$ $\frac{x}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z}{1}$	Rezolvare: $\frac{a}{1} = \frac{b}{1} = \frac{c}{1} = \frac{a+b+c}{1+1+1} = \frac{121}{210} = 210.$ $\Rightarrow a = \frac{1}{3} \cdot 210 = 70; b = \frac{1}{7} \cdot 210 = 30; c = \frac{1}{10} \cdot 210 = 21.$
--	--

Regula de trei simpla (*)

Exemplu: Daca 5 paini costa 7,50 lei atunci cat vor costa 12 paini? Rezolvare: $\begin{array}{l} 5\text{ paini} \dots \dots \dots 7,50\text{lei} \\ 12\text{ paini} \dots \dots \dots x\text{lei} \end{array}$ $\underline{x = \frac{12 \cdot 7,50}{5} = \frac{90}{5} = 18\text{lei.}}$	Exemplu: Daca 15 muncitori efectueaza o lucrare in 8 zile, 12 muncitori in cate zile ar termina aceeasi lucrare? Rezolvare: $\begin{array}{l} 15\text{muncitori} \dots \dots \dots 8\text{zile} \\ 12\text{muncitori} \dots \dots \dots x\text{zile} \end{array}$ $\underline{x = \frac{15 \cdot 8}{12} = \frac{120}{12} = 10\text{zile.}}$
--	--

Procente (*)

Formula generala: $p\% \text{ din } a = b$ sau $\frac{p}{100} \cdot a = b.$	
■ Aflarea unui procent dintr-un numar dat: $p\% \text{ din } a = \frac{p}{100} \cdot a = \frac{p \cdot a}{100}.$	Exemplu: $30\% \text{ din } 40 = \frac{30}{100} \cdot 40 = \frac{30 \cdot 40}{100} = \frac{1200}{100} = 12.$
■ Aflarea unui numar cand se cunoaste un procent din el: Daca $p\% \text{ din } a = b \Rightarrow a = \frac{100b}{p}.$	Exemplu: $40\% \text{ din } x = 60?$ $\frac{40}{100} \cdot x = 60 \Rightarrow x = \frac{100 \cdot 60}{40} = \frac{6000}{40} = 150.$
■ Aflarea raportului procentual: Daca $p\% \text{ din } a = b \Rightarrow p = \frac{100b}{a}.$	Exemplu: $x\% \text{ din } 45 = 9?$ $\frac{x}{100} \cdot 45 = 9 \Rightarrow x = \frac{100 \cdot 9}{45} = \frac{900}{45} = 20.$
■ Formula de inlocuire a doua modificari procentuale: $p = a + b + \frac{a \cdot b}{100} \quad \text{unde:}$ <p><i>a si b sunt pozitive daca sunt cresteri a si b sunt negative daca sunt reduceri.</i></p>	Exemplu: Pretul unui produs prima data se majoreaza cu 40% si apoi se reduce cu 30% din noul pret. Sa se afle cu cat % s-a modificar pretul de la cel initial la cel final ? $a = +40; b = -30.$ $p = a + b + \frac{a \cdot b}{100} = 40 - 30 + \frac{40 \cdot (-30)}{100} = 10 - 12 = -2.$ Raspuns: pretul a scazut cu <u>2%</u> (semnul minus ne arata ca pretul a scazut).

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
 LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
RAPOARTE SI PROCENTE*

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

4p	1. a) Daca $a = 16$ si $b = 18$, atunci valoarea raportului $\frac{a}{b}$ este egala cu
4p	b) Daca $\frac{a}{b} = \frac{6}{11}$, atunci $\frac{5a}{3b}$ este egal cu
4p	c) Daca $\frac{a}{b} = \frac{4}{9}$, atunci $\frac{2a+3b}{5a-2b}$ este egal cu
4p	2. a) 25% din 45 este egal cu
4p	b) $\frac{2}{3}$ din 45 este egal cu
4p	c) Daca un caiet costa 2,5 lei, atunci 6 caiete vor costalei.
4p	3. a) Daca avem $\frac{x}{20} = \frac{3}{5}$, atunci x este egal cu
4p	b) Daca 30% din x este egal cu 21, atunci x este egal cu
6p	c) Daca $\frac{a}{3} = \frac{b}{7}$ si $a + b = 30$, atunci $a =$
4p	4. a) Un sfert din 300 este egal cu
4p	b) O jumata din 50 este egal cu
4p	c) Trei optimi din 64 este egal cu

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

5p	1. a) Daca $\frac{2a+6b}{5a-3b} = 5,2$ atunci $\frac{a}{b} =$
5p	b) 20% din 30% din 40% din 500 kg este egal cukg.
2.	Numerele a, b, c sunt direct proportionale cu 2, 3 si 4. Numerele c, d, e sunt invers proportionale cu 2, 3 si 4.
5p	a) Demonstrati ca $a = e$.
5p	b) Daca $a + b + c + d + e = 205$, aflati valoarea numarului a .
5p	c) Cat la suta din b reprezinta numarul e ?
3.	Un calator parurge un traseu in trei zile astfel: in prima zi parurge 40% din traseu, in a doua zi parurge 50% din cea mai ramas iar in ultima zi ultimii 18 km.
5p	a) Aflati lungimea totala a traseului.
5p	b) Cat a parcurs a doua zi?
5p	c) Cat la suta din lungimea traseului a parcurs calatorul in primele doua zile?

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
 LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
MULTIMEA NUMERELOR RATIONALE

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

- 4p 1. a) Rezultatul calculului $\frac{12}{7} - \frac{26}{7}$ este egal cu
- 4p b) Rezultatul calculului $\frac{24}{7} : \frac{4}{7}$ este egal cu
- 4p c) Rezultatul calculului este egal cu
- 4p 2. a) Dintre numerele $a = \frac{3}{5}$ si $b = \frac{9}{16}$ este mai mare numarul ...
 b) Opusul numarului $-3,75$ este egal cu ...
 c) $\left| -\frac{3}{5} \right|$ este egal cu ...
- 4p 3. a) $\left\{ \frac{2}{3}; -5; 2; \frac{16}{4}; 2,8; 0; -4 \right\} \cap N = \{ \dots \}$
 b) $\left\{ \frac{2}{3}; -5; 2; \frac{16}{4}; 2,8; 0; -4 \right\} \cap Z = \{ \dots \}$
 c) $\left\{ \frac{2}{3}; -5; 2; \frac{16}{4}; 2,8; 0; -4 \right\} - Z = \{ \dots \}$
- 6p 4. a) Solutia ecuatiei $x + \frac{1}{2} = 3,5$ este $x = \dots$
 b) Solutia ecuatiei $\frac{x}{8} = \frac{3}{2}$ este $x = \dots$
 c) Solutiile ecuatiei $|x + 3| = 7$ sunt

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

1. Fie numerele $a = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{4}{5} - \frac{9}{5} \cdot 2, (3) \right)$ si $b = \left(4 - \frac{2}{3} : 1, (3) \right) : \frac{7}{6}$
- 5p a) Calculati $a + b$.
 5p b) Calculati $a^2 - 2ab + b^2$. Ce constatati?
- 5p 2. a) Aflati a 2008-a zecimala a numarului $2,6(342)$.
 5p b) Aratati ca $\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{99 \cdot 100} = \frac{99}{100}$.
 5p c) Calculati suma $S = 1\frac{1}{3} + 2\frac{1}{3} + 3\frac{1}{3} + \dots + 99\frac{1}{3}$.
3. Dupa o crestere cu 10% pretul unui obiect devine 165 de lei.
 5p a) Aflati pretul inainte de scumpire.
 5p b) Cu cat la suta trebuie sa se reduca pretul de 165 de lei astfel incat sa devina din nou la pretul initial?
 5p c) Daca pretul initial era de 150 de lei, cu cat la suta se reduce astfel incat sa devina 105 lei?

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

2. Multimea numerelor reale

Radacina patrata a unui numar natural patrat perfect

Patratul unui numar rational este totdeauna pozitiv sau zero (adica nenegativ).

DEFINITIE

Fie a un numar rational nenegativ ($a \geq 0$). Numarul nenegativ x se numeste radacina patrata a numarului a daca $x^2 = a$.

Notam radacina patrata a numarului a cu \sqrt{a} . Daca

$$a \geq 0 \quad \text{si} \quad \sqrt{a} = x \quad \text{inseamna} \quad x^2 = a \quad \text{si} \quad x \geq 0.$$

$$(\sqrt{a})^2 = a, \quad a \geq 0.$$

Exemplu:

$$\sqrt{64} = 8; \quad \sqrt{100} = 10;$$

$$\sqrt{144} = 12; \quad \sqrt{625} = 25;$$

$$\sqrt{1,21} = 1,1.$$

Algoritmul de extragere a radacinii patrate; aproximari

→ Sa calculam radacina patrata a lui 55225.

→ Despartim numarul in grupe de cate doua cifre, de la dreapta spre stanga

→ Ne intrebam: care este cel mai mare numar al carui patrat este mai mic sau egal cu 5.

Acesta este 2; il scriem in dreapta sus;

→ Il ridicam la patrat, obtinem 4 si-l trecem sub 5, afiam restul scaderii 1.

→ Coboram grupul de urmatoarele 2 cifre langa rest.

→ Dublam pe 2 si rezultatul 4 il trecem sub 2.

→ Ne gandim care cifra punem alaturi de 4 si rezultatul il inmultim cu cifra aleasa astfel incat numarul dat sa se cuprinda in 152.

→ Ne gandim care cifra punem alaturi de 4 si rezultatul il inmultim cu cifra aleasa astfel incat numarul dat sa se cuprinda in 152.

→ Rezultatul fiind 129, il trecem sub 152 si afiam restul scaderii.

→ Cifra 3 o trecem la rezultat, alaturi de 2.

→ Coboram urmatoare grupa de cifre, pe 25, langa restul 23.

→ Coboram dublul lui 23, care este 46.

→ Ne gandim care cifra punem alaturi de 46, numarul format II inmultim cu aceea cifra iar rezultatul sa fie mai mic sau egal cu 2325.

→ Acesta poate fi 5 si facem calculele.

→ Trecem rezultatul 2325 sub numarul 2325 si efectuam scaderea.

→ Restul fiind zero, algoritmul s-a terminat, cifra 5 o trecem la rezultat alaturi de 23.

$$\begin{array}{r}
 \sqrt{55225} & 235 \\
 \underline{4} & \\
 152 & \underline{43*3=129} \\
 \underline{129} & \\
 =2325 & \underline{465*5=2325} \\
 \underline{\underline{2325}} & \\
 \end{array}$$

Asadar, radical din 55225 este egal cu 235.

Exemple de numere irationale

$$\sqrt{3}, -2\sqrt{5}, 2 + \sqrt{6}, \pi, \dots \text{etc.}$$

Simbolul multimii numerelor irationale: $R - Q$.

Multimea numerelor reale

Multimea numerelor naturale $N = \{0; 1; 2; 3; 4; \dots\}$

Multimea numerelor intregi $Z = \{\dots, -3; -2; -1; 0; +1; +2; +3; \dots\}$

Multimea numerelor rationale $Q = \left\{ \frac{a}{b} \mid a \in Z, b \in Z^, (a, b) = 1 \right\}$*

Multimea numerelor irationale. Numerele irationale sunt numere care in exprimarea zecimala au partea zecimala infinita si neperiodica.

Modulul unui numar real

Valoarea absoluta (modulul) a unui numar real este distanta dintre punctul ce reprezinta numarul pe axa numerelor si originea axei, O.

$$|a| = \begin{cases} a, & \text{daca } a < 0 \\ -a, & \text{daca } a > 0 \end{cases}$$

$ +\sqrt{13} = \sqrt{13}$
$ -\sqrt{13} = \sqrt{13}$

Compararea si ordonarea numerelor reale

↳ Pentru a compara doua numere rationale se va proceda ca la 1.7.

↳ Pentru a compara doua numere irationale se procedeaza astfel:

- a) se introduc factorii sub radicali si se compara numerele;
- b) se ridica la patrat numerele date si se compara patratele acestora.

Exemplu:

a) $a = 3\sqrt{5} = \sqrt{45}$
 $b = 4\sqrt{3} = \sqrt{48}$ $\Rightarrow b > a$

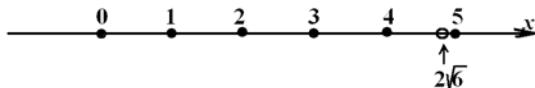
b) $\begin{cases} a = 5\sqrt{3} \\ b = 6\sqrt{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a^2 = 75 \\ b^2 = 72 \end{cases} \Rightarrow a > b$

Reprezentarea pe axa prin aproximari

Faptul ca multimea numerelor reale este compusa din multimea numerelor rationale si multimea numerelor irationale, ramane doar sa aratam cum se reprezinta pe axa un numar irrational.

Exemplu:

Sa se reprezinte pe axa numerelor numarul $2\sqrt{6}$.
 $(2\sqrt{6})^2 = 24$; $16 < 24 < 25 \Rightarrow 4 < 2\sqrt{6} < 5$.

$$\mathbf{N} \subset \mathbf{Z} \subset \mathbf{Q} \subset \mathbf{R}$$

Fie multimea

$$A = \left\{ -3; 2; \frac{1}{2}; \sqrt{8}; 2,15; -\frac{2}{5}; \frac{\sqrt{16}}{3}; 0; 2, (12); 5; \pi \right\}$$

$$A \cap N = \{2; 0; 5\}$$

$$A \cap Z = \{-3; 2; 0; 5\}$$

$$A \cap Q = \left\{ -3; 2; \frac{1}{2}; 2,15; -\frac{2}{5}; \frac{\sqrt{16}}{3}; 0; 2, (12); 5 \right\}$$

$$A \cap (R - Q) = \{\sqrt{8}; \pi\}$$

$$\Rightarrow \mathbf{N} \subseteq \mathbf{Z} \subseteq \mathbf{Q} \subseteq \mathbf{R}$$

Reguli de calcul cu radicali

1) $\sqrt{a} \cdot \sqrt{b} = \sqrt{a \cdot b}$;

2) $\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a}{b}}$;

3) Introducerea factorilor sub radical: $a\sqrt{b} = \sqrt{a^2 \cdot b}$;

4) Scoaterea factorilor de sub radical: $\sqrt{a^2 \cdot b} = a\sqrt{b}$;

5) Rationalizarea numitorilor: $\frac{a}{m\sqrt{n}} = \frac{a\sqrt{n}}{m \cdot n}$.

Exemplu: 1) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{5} = \sqrt{2 \cdot 5} = \sqrt{10}$;

2) $\frac{\sqrt{8}}{\sqrt{6}} = \sqrt{\frac{8}{6}} = \sqrt{\frac{4}{3}}$;

3) $3\sqrt{2} = \sqrt{3^2 \cdot 2} = \sqrt{18}$;

4) $\sqrt{32} = \sqrt{16 \cdot 2} = 4\sqrt{2}$;

5) $\frac{3}{2\sqrt{5}} = \frac{3\sqrt{5}}{2 \cdot 5} = \frac{3\sqrt{5}}{10}$.

Operatii cu numere reale

- Intr-un exercitiu de calcul aritmetic ce contine mai multe operatii cu numere reale se efectueaza mai intai ridicarile la puterile scoaterea factorilor de sub radicali, apoi inmultirile si impartirile in ordinea in care sunt scrise si apoi adunările si scaderile, la fel, in ordinea in care sunt scrise.**
- In exercitiile de calcul aritmetic care contin paranteze se efectueaza mai intai calculele din parantezele mici (rotunde), apoi cele din paranteze mari (drepte) si apoi cele din accolade.**
- Daca in fata unei paranteze ce contine un numar real sau o suma/diferenta de numere reale se afla simbolul „-”, atunci se poate elimina semnul si paranteza, scriind numerele din paranteza cu semnul schimbat.**

Exemplu:

$$\begin{aligned} & [(24\sqrt{6} - 12\sqrt{8}) : (-6\sqrt{2})] : (4 - \sqrt{48}) = \\ & = [(24\sqrt{6} - 24\sqrt{2}) : (-6\sqrt{2})] : (4 - 4\sqrt{3}) = \\ & = [24\sqrt{2}(\sqrt{3} - 1) : (-6\sqrt{2})] : (4 - 4\sqrt{3}) = \\ & = [-4(\sqrt{3} - 1)] : 4(1 - \sqrt{3}) = \\ & = [4(1 - \sqrt{3})] : 4(1 - \sqrt{3}) = 1. \end{aligned}$$

Media geometrica a doua numere reale positive

Media geometrica (proportionala) se calculeaza cu:

$$m_g = \sqrt{a \cdot b}, \text{ unde } a \geq 0 \text{ si } b \geq 0.$$

Exemplu:

Daca $a = 12$, $b = 27$;

$$m_g = \sqrt{12 \cdot 27} = \sqrt{324} = 18.$$

Exercitii propuse spre rezolvare

1.Sa se efectueze : $[1,05-9\frac{1}{11}(0,1125-0,0025)] : [(0,175 : 0,25+1\frac{3}{4} \bullet 4) : 1,54]+0,95$

2.Un elev citeste in prima zi $\frac{3}{7}$ din numarul paginilor unei carti iar a doua zi restul de 60 pagini. Cate pagini are cartea si cat a citit elevul in prima zi ?

3.Ce suma a avut un elev, care daca dupa ce a cheltuit $\frac{3}{5}$ din ea, apoi $\frac{3}{4}$ din cat i-a mai ramas, apoi inca 34 de lei, constata ca mai are 14 lei ?

4. Se da: $x = \sqrt{\sqrt{2}(\sqrt{2}-\sqrt{3})} - \sqrt{3}(\sqrt{2}-\sqrt{3}) + \sqrt{\sqrt{2}(\sqrt{2}+\sqrt{3})} + \sqrt{3}(\sqrt{2}+\sqrt{3})$
Sa se calculeze x^6 .

5. Determinati valoarea de adevar a propozitiilor:

$$P_1: \frac{1}{\sqrt{2}+1} + \frac{1}{\sqrt{3}+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{4}+\sqrt{3}} \notin N;$$

$$P_2: \sqrt{(\sqrt{5}-2)^2} + \sqrt{14-6\sqrt{5}} \in N;$$

$$P_3: \sqrt{5n+7} \notin N, \text{ oricare ar fi } n \in \mathbb{N}.$$

6. Precizati daca numarul $A = \sqrt{4+\sqrt{15}} - \sqrt{4-\sqrt{15}} - \sqrt{6}$ este negativ, pozitiv sau nul.

7. Fie numarul $a = \sqrt{10-\sqrt{19}} - \sqrt{10+\sqrt{19}}$

a) numarul a este pozitiv sau negativ?

b) aratati ca $a^2 = 2$;

c) calculati $(a + \sqrt{2})^{100}$.

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
 LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
MULTIMEA NUMERELOR REALE

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

4p	1. a) Rezultatul calculului $\sqrt{25} + \sqrt{49}$ este egal cu ...
4p	b) Rezultatul calculului $\sqrt{3^2} + \sqrt{4^2}$ este egal cu ...
4p	c) Rezultatul calculului $\sqrt{3^2 + 4^2}$ este egal cu ...
4p	2. a) $\sqrt{4,4944}$ este egal cu ...
4p	b) $\left\{2; 3\sqrt{2}; \frac{2}{5}; \sqrt{9}; \pi; -4, (7)\right\} - Q = \{\dots\}$
4p	c) Rationalizand numitorul fractiei $\frac{3\sqrt{2}}{2\sqrt{6}}$ se obtine fractia
4p	3. a) Dintre numerele $a = 4\sqrt{6}$ si $b = 3\sqrt{11}$ mai mare este numarul ...
4p	b) $ 2\sqrt{3} - 3\sqrt{2} $ este egal cu
4p	c) Cel mai mare numar natural dar mai mic decat $3\sqrt{5}$ este egal cu
4p	4. a) Dupa introducerea factorului sub radical, $3\sqrt{5}$, se obtine numarul ...
4p	b) Dupa scoaterea factorului de sub radical, $2\sqrt{72}$, se obtine numarul
6p	c) Media geometrica a numerelor $a = 2\sqrt{2}$ si $b = 2\sqrt{8}$ este egala cu ...

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

5p	1. a) Calculati: $2\sqrt{3} + 0,(6)\sqrt{27} - 2,5\sqrt{12}$
7p	b) Sa se arate ca $a \in Q$, unde
$a = \frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{6}} + \frac{\sqrt{4}-\sqrt{3}}{\sqrt{12}} + \dots + \frac{\sqrt{2025}-\sqrt{2024}}{\sqrt{2025 \cdot 2024}}.$
5p	2. a) Sa se rezolve ecuatia $1518x = 37 + 38 + 39 + \dots + 128$.
7p	b) Sa se arate ca numarul $S = 6^1 + 6^2 + 6^3 + \dots + 6^{100}$ este divizibil cu 42.
6p	c) Sa se calculeze suma $S = \frac{17}{24} + \frac{1717}{2424} + \frac{171717}{242424} + \frac{17171717}{24242424}$.
3.	La extemporalul de matematica elevii au avut de rezolvat doua probleme. Stiind ca 80% au rezolvat prima problema, 60% au rezolvat cea de-a doua problema si 8 elevi au rezolvat ambele probleme, sa se calculeze:
a) Numarul elevilor din clasa.
b) Cati elevi au rezolvat prima problema.

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

3. Calcul algebric

Calcule cu numere reale reprezentate prin litere

Termenii de forma cl unde c , numit coeficientul termenului, reprezinta un numar, iar, l , partea literală a termenului, este formata din numere reprezentate prin litere, eventual, cu diversi exponenti, ii numim termeni asemenea daca partile lor literale sunt identice, iar adunarea lor se numeste reducerea termenilor asemenea.

Exemple:

- 1) Perechi de termeni asemenea: $2xy^2$ si $5xy^2$; $-5x^2y^3$ si $+4x^2y^3$.
- 2) Adunarea: $3xy + 2xy^2 + 5xy - 4xy^2 = 8xy - 2xy^2$.
- 3) Inmultirea: $3x \cdot (-2xy^2) \cdot (-4x^2y) = 24x^4y^3$.
- 4) Impartirea: $28x^4y^5 : (7x^3y^3) = 4xy^2$.
- 5) Ridicarea la o putere: $(-2x^2yz^3)^3 = -8x^6y^3z^9$.

Formule de calcul prescurtat

Formule utilizate:

- 1) Produsul dintre un numar si o suma/diferenta: $a(b \pm c) = ab \pm ac$
- 2) Patratul unui binom: $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$
- 3) *Patratul unui trinom: $(a + b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2(ab + ac + bc)$
- 4) Produsul sumei cu diferența: $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$
- 5) Produsul a doua paranteze: $(a + b)(m + n) = a(m + n) + b(m + n)$

Exemple:

- 1) $2x(x + 3) = 2x^2 + 6x$
- 2) $(2x + 1)^2 = 4x^2 + 4x + 1$
- 3) $(x^2 + 2x + 3)^2 = x^4 + 4x^3 + 10x^2 + 12x + 9$
- 4) $(3x + 5)(3x - 5) = 9x^2 - 25$
- 5) $(x + 2)(x - 5) = x^2 - 3x - 10$

Descompuneri in factori

Formule utilizate:

- 1) Scoaterea factorului comun: $ab \pm ac = a(b \pm c)$
- 2) Restrangerea patratului unui binom: $a^2 \pm 2ab + b^2 = (a \pm b)^2$
- 3) Diferenta de patrate: $a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$
- 4) Descompunerea unui trinom de forma: $x^2 + mx + n$; daca $a \cdot b = n$ si $a + b = m$ $a, b \in \mathbb{Z}$
atunci: $x^2 + mx + n = (x + a)(x + b)$.

Exemple:

- 1) $15x^2 - 25x = 5x(3x - 5)$;
- 2) $9x^2 - 24x + 16 = (3x - 4)^2$;
- 3) $4x^2 - y^2 = (2x + y)(2x - y)$;
- 4) $x^2 - x - 12 = (x + 3)(x - 4)$.

Ecuatia de forma $x^2 = a$, unde $a \in \mathbb{Q}_+$.

De retinut:

Doua numere reale opuse au acelasi patrat.

Rezolvarea unei ecuatii de forma $x^2 = a$, unde $a \in \mathbb{Q}_+$:

↳ Daca $x^2 = a$, atunci avem: $\begin{cases} x_1 = +\sqrt{a} \\ x_2 = -\sqrt{a} \end{cases}$

Exemplu:

- 1) $x^2 = 36 \Rightarrow x = \sqrt{36} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = +6 \\ x_2 = -6 \end{cases}$
- 2) $x^2 = 484 \Rightarrow x = \sqrt{484} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = +22 \\ x_2 = -22 \end{cases}$

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
CALCUL ALGEBRIC

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

4p	1. a) Rezultatul calculului $2a^2 - 5a^2 + 4a^2$ este ...
4p	b) Rezultatul calculului $3x \cdot (-2x^2)$ este ...
4p	c) Rezultatul calculului $-12x^5 : (-4x^3)$ este ...
4p	2. a) $5x(2x - 3)$ este egal cu ...
4p	b) $(x + 4)^2$ este egal cu ...
4p	c) $(x + 3)(x - 3)$ este egal cu ...
4p	3. a) Forma descompusa a $15x^2 - 10x$ este
4p	b) Forma descompusa a $x^2 - 6x + 9$ este
4p	c) Forma descompusa a $9x^2 - 64$ este
4p	4. a) Solutiile ecuatiei $x^2 = 16$ sunt si
6p	b) Solutiile reale ale ecuatiei $x^4 = 16$ sunt {.....}.
4p	c) Valoarea expresiei $15x^2 - 10x$ pentru $x = -2$ este egala cu ...

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

1.	Sa se calculeze:
5p	a) $4056^2 - 3056^2$
5p	b) $345^2 - 45^2$
6p	2. a) Sa se calculeze: $(x - 1)(x + 1)(x^2 + 1)(x^4 + 1)(x^8 + 1)$.
5p	b) Sa se calculeze media aritmetica a numerelor $a = (\sqrt{14} + \sqrt{10})^2$ si $b = (\sqrt{14} - \sqrt{10})^2$.
7p	c) Sa se calculeze media geometrica a numerelor $a = (\sqrt{14} + \sqrt{10})^2$ si $b = (\sqrt{14} - \sqrt{10})^2$.
3.	Fie expresia $E = x^2 + x - 2xy + y^2 - y$.
5p	a) Aflati valoarea lui E pentru $x = 4$ si $y = 3$.
7p	b) Aflati valoarea lui E pentru $x - y = -1$

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

4. Ecuatii si sisteme de ecuatii

Proprietati ale relatiei de egalitate in multimea numerelor reale

1. Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , daca $a = b$ si $c = d$ atunci $a + c = b + d$;
2. Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , daca $a = b$ si $c = d$ atunci $a - c = b - d$;
3. Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , daca $a = b$ si $c = d$ atunci $a \cdot c = b \cdot d$;
4. Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , $c \neq 0, d \neq 0$, daca $a = b$ si $c = d$ atunci $a : c = b : d$.

Exemplu

Folosind proprietatile egalitatilor, afla x precizand de fiecare data ce proprietate s-a folosit:

$$x - \frac{4}{5} = \frac{5}{4} \cdot 20 \quad \Rightarrow \text{ proprietatea 3.}$$

$$20x - 16 = 25$$

$$20x - 16 + 16 = 25 + 16 \quad \Rightarrow \text{ proprietatea 1.}$$

$$20x = 41 : 20 \quad \Rightarrow \text{ proprietatea 4.}$$

$$x = \frac{41}{20}.$$

Ecuatii de forma $ax + b = 0$, $a, b \in \mathbb{R}$; multimea solutiilor

- Propozitia cu o variabila de forma $ax + b = 0$ se numeste ecuatie cu o necunoscuta, unde a si b sunt numere reale.
- Intr-o ecuatie avem „dreptul” de a trece termeni dintr-un membru in alt membru cu semnul schimbat.
- Intr-o ecuatie avem „dreptul” de inmulti/imparti egalitatea cu un numar diferit de zero. Procedeul este utilizat pentru eliminarea numitorilor si la final aflarea necunoscutei.

Exemplu:

$$\begin{aligned} 3x + 3 &= x\sqrt{2} + \sqrt{2} \\ \Rightarrow 3x - x\sqrt{2} &= \sqrt{2} - 3 \\ \Rightarrow x(3 - \sqrt{2}) &= -(\sqrt{2} - 3) \\ \Rightarrow x &= \frac{-(\sqrt{2} - 3)}{3 - \sqrt{2}} = -1. \end{aligned}$$

Ecuatii echivalente

Doua ecuatii care au acelasi domeniu de variatie si aceeasi multime de solutii se numesc **ecuatii echivalente**.

Exemplu:

Ecuatiile $2x = 8$ si $x + 3 = 7$ sunt echivalente relative la \mathbb{R} , deoarece au acelasi domeniu de variatie, \mathbb{R} si aceeasi multime de solutii {4}.

Sisteme de ecuatii

Forma generala a unui sistem de doua ecuatii cu doua necunoscute:

$$\begin{cases} a_1x + b_1y = c_1 \\ a_2x + b_2y = c_2 \end{cases}$$

Metode algebrice de rezolvare:

- 1) Metoda substitutiei:
 - Se afla dintr-o ecuatie o necunoscuta in functie de cealalta necunoscuta;
 - Se introduce valoarea acestei necunoscute in cealalta ecuatie si se rezolva ecuatiua;
 - Se afla cealalta necunoscuta.
- 2) Metoda reducerii:
 - Se alege o necunoscuta cu scopul de a fi „redusa” si se identifica coeficientii sai;
 - Se afla c.m.m.m.c. al coeficientilor si se inmultesc ecuatii astfel incat sa se obtina coeficientii necunoscutei numere opuse;
 - Se aduna ecuatii si se obtine o ecuatie cu o singura necunoscuta, dupa care se rezolva;
 - La fel se procedeaza cu cealalta necunoscuta.

Exemple:

$$1) \text{ Metoda substitutiei: } \begin{cases} 2x + y = 5 \\ 3x - 2y = -3 \end{cases}$$

$$\text{din } 2x + y = 5 \Rightarrow y = 5 - 2x;$$

$$\text{Introducem pe } y = 5 - 2x \text{ in } 3x - 2y = -3$$

$$\Rightarrow 3x - 2(5 - 2x) = -3 \Rightarrow 3x - 10 + 4x = -3 \Rightarrow 7x = 7 \Rightarrow x = 1$$

$$\text{Introducem pe } x = 1 \text{ in } y = 5 - 2x \Rightarrow y = 5 - 2 \cdot 1 = 3 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 3 \end{cases}$$

$$2) \text{ Metoda reducerii: } \begin{cases} 2x + y = 5 \cdot 2 \\ 3x - 2y = -3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x + 2y = 10 \\ 3x - 2y = -3 \end{cases} \quad \begin{matrix} 7x \\ 7x \end{matrix} = 7 \Rightarrow x = 1;$$

$$\begin{cases} 2x + y = 5 \cdot 3 \\ 3x - 2y = -3 \cdot (-2) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6x + 3y = 15 \\ -6x + 4y = 6 \end{cases}$$

$$\begin{matrix} 7y \\ 7y \end{matrix} = 21 \Rightarrow y = 3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 3 \end{cases}$$

Proprietati ale relatiei de inegalitate „ \leq ” pe multimea R

- 1) Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , daca $a \leq b$ si $c = d$ atunci $a + c \leq b + d$;
- 2) Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , daca $a \leq b$ si $c = d$ atunci $a - c \leq b - d$;
- 3) Oricare ar fi numerele reale a, b, c, d , daca $a \leq b$ si $c = d$ si pozitive, atunci $a \cdot c \leq b \cdot d$ si $a : c \leq b : d$ daca c si d sunt diferite de zero.
- 4) Oricare ar fi numerele reale a si b , daca $a \leq b$ si $k < 0$, atunci: $a \cdot k \geq b \cdot k$ sau $a : k \geq b : k$.

Exemplu:

Folosind proprietatile inegalitatilor, afla x precizand de fiecare data ce proprietate s-a folosit:

$$-x - \frac{4}{5} \leq \frac{5}{4} \cdot 20 \quad \Rightarrow \text{proprietatea 3.}$$

$$-20x - 16 \leq 25$$

$$-20x - 16 + 16 \leq 25 + 16 \quad \Rightarrow \text{proprietatea 1.}$$

$$-20x \leq 41 \quad | : (-20) \quad \Rightarrow \text{proprietatea 4.}$$

$$x \geq -\frac{41}{20}.$$

Inecuatii de forma $ax + b > 0$, ($<, \leq, \geq$), $a, b \in \mathbf{R}$ cu x in \mathbf{Z}

- Propozitia cu o variabila de forma $ax + b > 0$ se numeste inecuatie cu o necunoscuta, unde a si b sunt numere reale.
- Intr-o inecuatie avem „dreptul” de a trece termeni dintr-un membru in alt membru cu semnul schimbat.
- Intr-o inecuatie avem „dreptul” de inmulti/imparti inegalitatea cu un numar diferit de zero. Procedeul este utilizat pentru eliminarea numitorilor si la final aflarea necunoscutei. Daca o inecuatie se va inmulti/imparti cu un numar negativ atunci sensul inegalitatii se schimba.

Exemplu:

$$2x - 7 < 5x - 16$$

$$\Rightarrow 2x - 5x < -16 + 7$$

$$\Rightarrow -3x < -9 \quad | : (-3)$$

$$\Rightarrow x > 3$$

Probleme ce se rezolva cu ajutorul ecuatiilor, al sistemelor si al inecuatiilor

Etapele de rezolvare a unei probleme:

1. Stabilirea datelor cunoscute si a celor necunoscute din problema.
2. Alegerea necunoscutei (necunoscutelelor) si exprimarea celorlalte date necunoscute in functie de aceasta (acestea).
3. Alcatuirea unei ecuatii (sistem de ecuatii) cu necunoscuta (necunoscutele) aleasa (alese), folosind datele problemei.
4. Rezolvarea ecuatiei (sistemului de ecuatii).
5. Verificarea solutiei.
6. Formularea concluziei problemei.

Exemplu:

Suma a trei numere este egala cu 43. Stiind ca numarul cel mai mare este dublu celui mijlociu si numarul cel mai mic este cu 17 mai mic decat cel mai mare, aflati cele trei numere.

Rezolvare:

Stiind ca suma este egala cu 43, trebuie sa exprimam valorile a doua numere in functie de valoarea celui de-al treilea numar; Fie x numarul mijlociu. Din datele problemei rezulta ca $2x$ este cel mai mare numar iar $2x - 17$ este cel mai mic numar.

Obtinem ecuatie:

$$x + 2x + 2x - 17 = 43 \text{ pe care o rezolvam:}$$

$$5x - 17 = 43$$

$$5x = 43 + 17$$

$$5x = 60$$

$$x = 12$$

Deci 12 este numarul mijlociu, $2 \cdot 12 = 24$ este numarul cel mare si $24 - 17 = 7$ este numarul mic.

Verificam: $7 + 12 + 24 = 43$.

LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
ECUATII SI SISTEME DE ECUATII

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

4p	1. a) Solutia ecuatiei $3x - 9 = 0$ este $x = \dots$
4p	b) Solutia ecuatiei $3x - 7 = x + 1$ este $x = \dots$
4p	c) Solutia ecuatiei $4x - a = 0$ este $x = 2$ pentru $a = \dots$
4p	2. a) Solutia sistemului $\begin{cases} x + y = 5 \\ x - y = 3 \end{cases}$ este $\begin{cases} x = \dots \\ y = \dots \end{cases}$
4p	b) Solutiile naturale ale inecuatiei $2x - 5 < 1$ sunt $S = \{\dots\}$
4p	c) Stabiliți valoarea de adevar a propozitiei: Ecuațiile $x + 3 = 7$ și $3x - 2 = 10$ sunt echivalente.
4p	3. a) Solutia sistemului $\begin{cases} x = 8 \\ x - y = 3 \end{cases}$ este $\begin{cases} x = \dots \\ y = \dots \end{cases}$
4p	b) Fie $x + xy - 12 = 0$. Daca $x = 3$ atunci $y = \dots$
4p	c) Solutia ecuatiei $\frac{15}{x} = \frac{5}{2}$ este $x = \dots$
4p	4. Fie ecuatie $ x + 4 = 9$.
6p	a) Radacina negativa a ecuatiei este
4p	b) Suma radacinilor ecuatiei date este egala cu
4p	c) Produsul radacinilor ecuatiei date este egal cu

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

10p	1. Rezolvati sistemul de ecuatii: $\begin{cases} 2x + 5y = 16 \\ 7x - 6y = -4 \end{cases}$
6p	2. a) Aratati ca ecuatie: $ x + 3 + 3x - 2 = 0$ nu are solutii.
7p	b) Sa se rezolve ecuatie $x + 2x + 3x + \dots + 99x = 495$.
5p	c) Daca impartim numarul 18 la x si adunam la rezultat pe 16 obtinem numarul 19. Sa se determine numarul x .
3.	Un croitor pentru confectionarea unei bluze consuma 2m de stofa iar pentru o rochie consuma 3m de stofa.
5p	a) Daca in total a consumat 30m de stofa si a confectionat 11 de articole, sa se afle cate bluze si cate rochii a confectionat croitorul.
7p	b) Sa se afle numarul posibil de rochii si bluze ce pot fi confectionate din 40m de stofa.

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

5. Elemente de organizare a datelor si calculul probabilitatilor

Produsul cartezian a doua multimi nevide

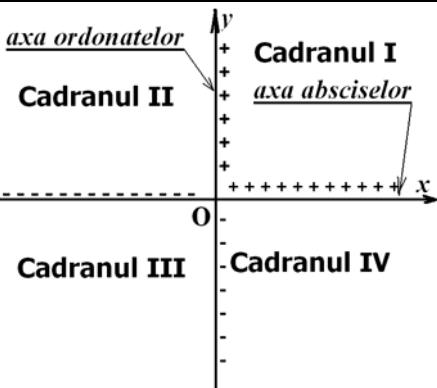
$$AXB = \{(x, y) | x \in A \text{ si } y \in B\}$$

Exemplu:

$$A=\{1;2;3\}, B=\{4;5\}$$

$$AXB = \{(1;4), (1;5), (2;4), (2;5), (3;4), (3;5)\}$$

Reprezentarea intr-un sistem de axe perpendiculare

Exemplu:

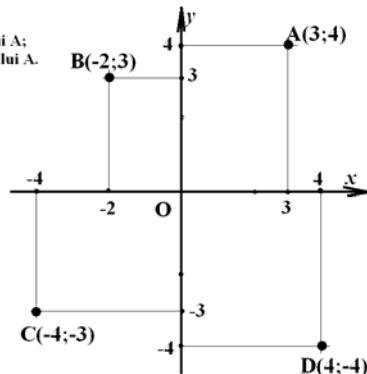
$$A(3;4)$$

3=abscisa punctului A;
4=ordonata punctului A.

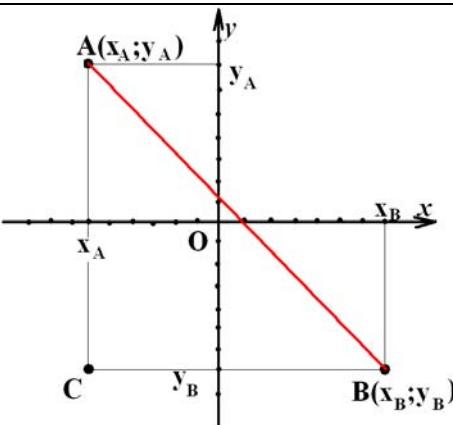
$$B(-2;3)$$

$$C(-4;-3)$$

$$D(4;-4)$$

Distanța dintre două puncte din plan

- Reprezentam cele două puncte intr-un sistem de axe perpendiculare (sistem ortogonal de două axe);
- Ducem din A o perpendiculară pe Ox și din B pe Oy pana se intersecteaza in C;
- Aflam distanta de la A la C și de la B la C;
- Aplicam teorema lui Pitagora in ΔABC și aflam lungimea lui AB.

Sau daca puteti sa retineti formula:

$$AB = \sqrt{|x_A - x_B|^2 + |y_A - y_B|^2}$$

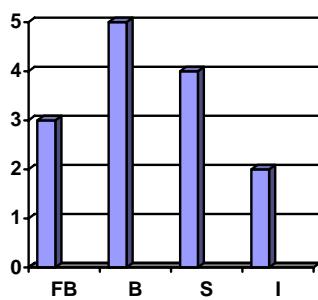
Reprezentarea si interpretarea unor dependente functionale prin tabele, diagrame si grafice.

Intr-o clasa, in urma unui test la matematica, s-au obtinut urmatoarele rezultate: 3 elevi au luat calificativul **FB**, 5 elevi au luat calificativul **B**, 4 elevi au luat calificativul **S** si 2 elevi au luat calificativul **I**. Sa se reprezinte in mai multe moduri aceasta situatie.

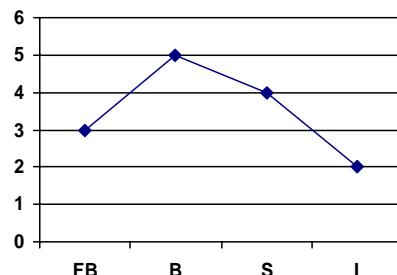
Reprezentarea prin tabel

Calificativ	FB	B	S	I
Nr. elevi	3	5	4	2

Reprezentarea prin diagrama

Reprezentarea prin grafic

Calculul probabilitatilor

Probabilitatea de realizare a unui eveniment este egala cu raportul dintre numarul cazurilor favorabile (n_f) si numarul total de cazuri posibile (n_p).

$$P = \frac{\text{nr cazuri favorabile}}{\text{nr cazuri posibile}}$$

Exemplu:

Intr-o urna sunt 15 bile rosii, 18 bile albe si 27 bile negre. Care este probabilitatea ca extragand la intamplare o bila, aceasta sa fie neagra?

$$P = \frac{\text{nr cazuri favorabile}}{\text{nr cazuri posibile}} = \frac{27}{15+18+27} = \frac{27}{60} = \frac{9}{20} = 45\%$$

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
ELEMENTE DE ORGANIZARE A DATELOR

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 50 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

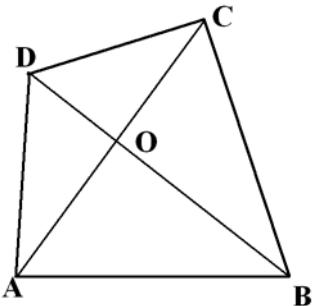
10p	1. Intr-un sistem ortogonal xOy sunt punctele A(-3;-4), B(5;4), C(5;0)																
10p	a) Reprezentati cele trei puncte.																
10p	b) Aflati distanta dintre punctele A si B.																
10p	c) Aflati perimetrul triunghiului ABC.																
10p	d) Aflati aria triunghiului ABC.																
5p	2. In urma unui test la matematica elevii unei clase au obtinut urmatoarele rezultatele conform tabelului de mai jos:																
10p	<table border="1"><tr><td>Nota</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr><tr><td>Nr. de note</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>3</td><td>2</td></tr></table>	Nota	4	5	6	7	8	9	10	Nr. de note	1	2	3	4	5	3	2
Nota	4	5	6	7	8	9	10										
Nr. de note	1	2	3	4	5	3	2										
10p	a) Aflati numarul de elevi din clasa.																
10p	b) Aflati media clasei.																
10p	c) Reprezentati printr-o diagrama repartitia notelor.																
15p	3. Intr-o urna sunt 3 bile albe si 5 bile negre.																
10p	a) Care este probabilitatea ca extragand la intamplare o bila aceasta sa fie neagra?																
15p	b) Care este probabilitatea ca extragand la intamplare doua bile, acestea sa fie ambele negre?																

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

GEOMETRIE

1. Patrulatere

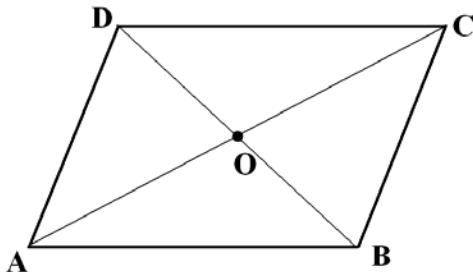
Patrulater convex; suma masurilor unghiurilor

Patrulaterul convex este patrulaterul in care punctul de intersectie al celor doua diagonale se afla in interiorul acestuia (mai sunt si alte definitii).

- Are 4 laturi (AB, BC, CD, AD);
- Are doua diagonale (AC, BD);
- Are 4 varfuri (A, B, C, D);
- **Suma masurilor unghiurilor intr-un patrulater convex este egala cu 360^0 .**

Paralelogram; proprietati

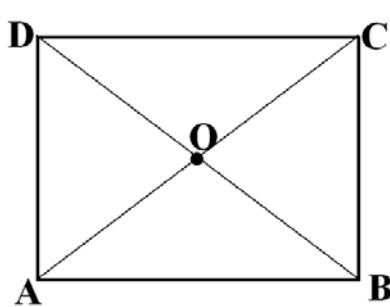

Paralelogramul este patrulaterul convex cu laturile opuse paralele doua cate doua.

Proprietati:

1. Laturile opuse sunt congruente doua cate doua.
 $[AB] \equiv [CD]; [BC] \equiv [AD]$.
- Unghiurile opuse sunt congruente, $\angle A \equiv \angle C$ si $\angle B \equiv \angle D$;
2. Unghiurile alaturate sunt suplementare, $m(\angle A) + m(\angle B) = 180^0$ si $m(\angle B) + m(\angle C) = 180^0$;
4. Intr-un paralelogram diagonalele se intersecteaza in jumătătindu-se, $[OA] \equiv [OC]; [OB] \equiv [OD]$.

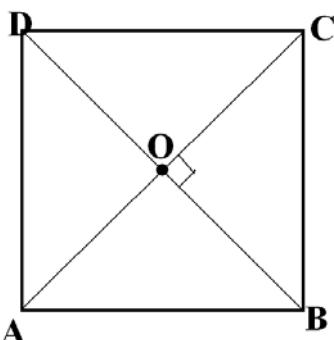
Paralelograme particulare; proprietati

Dreptunghiul = este paralelogramul cu un unghi drept.

Alte proprietati:

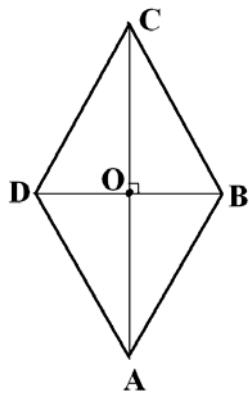
1. Toate unghiurile sunt congruente si de 90^0 .
2. Diagonalele sunt congruente.

Patratul = este paralelogramul cu toate laturile congruente si unghiurile de 90^0 .

Alte proprietati:

1. Toate laturile sunt congruente;
2. Toate unghiurile sunt congruente si de 90^0 ;
3. Diagonalele sunt congruente;
4. Diagonalele se intersecteaza perpendicular un pe celalalt;
5. Diagonalele sunt si bisectoarele unghiurilor.

Rombul

Alte proprietati:

1. Toate laturile sunt congruente;
2. Diagonalele sunt perpendiculare;
3. Diagonalele sunt si bisectoarele unghiurilor.

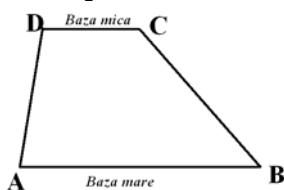
Trapez - clasificare; trapez isoscel – proprietati

Definitie. Trapezul este patrulaterul care are două laturi opuse paralele.

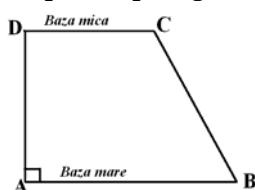
In orice trapez, unghiurile alăturate unei laturi neparalele sunt

suplementare.

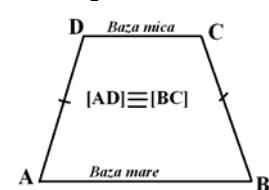
Trapez oarecare

Trapez dreptunghic

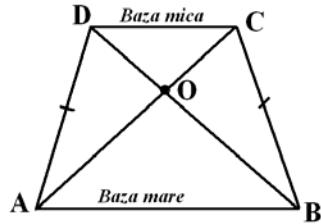

Trapez isoscel

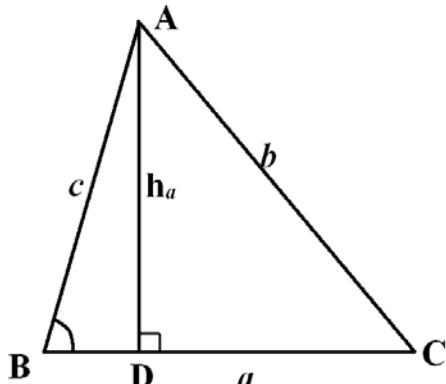

TRAPEZ ISOSCEL

- Trapezul isoscel este trapezul care are laturile neparale congruente; $AD=BC$.
- Unghiurile de la baza sunt congruente; $\angle A \cong \angle B$ si $\angle C \cong \angle D$.
- Diagonalele sunt congruente; $BD=AC$.

Arii – triunghiuri si patrulatere

ARIA UNUI TRIUNGHI

$$\textcircled{*} \quad A = \frac{baza \cdot inaltimea}{2} = \frac{a \cdot h_a}{2};$$

$$\textcircled{*} \quad A = \frac{AB \cdot BC \cdot \sin B}{2};$$

$$\textcircled{*} \quad A = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$\text{unde } p = \frac{a+b+c}{2};$$

Este de folos a se retine:

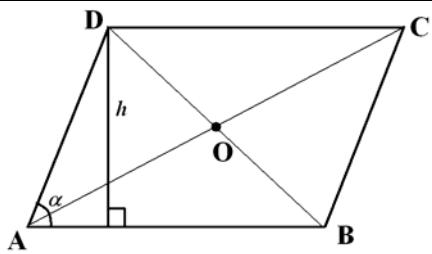
$$A = \frac{abc}{4R} = p \cdot r, \quad \text{unde:}$$

$$\begin{cases} R = raza\ cercului\ circumscris\ triunghiului \\ r = raza\ cercului\ inscris\ triunghiului \end{cases}$$

Cazuri particulare:

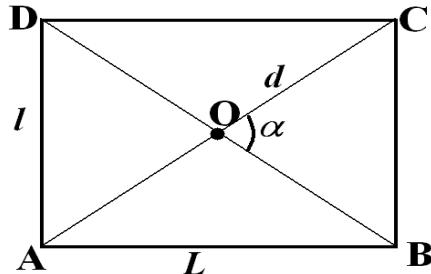
a) triunghi dreptunghic: $A = \frac{cateta \cdot cateta}{2}$

b) triunghi echilateral: $A = \frac{l^2 \sqrt{3}}{4}$

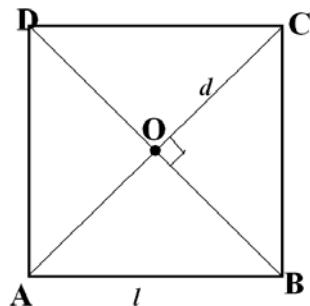
ARIA UNUI PARALELOGRAM

- ✿ $A = \text{baza} \cdot \text{inaltimea} = AB \cdot h$
- ✿ $A = AB \cdot AD \cdot \sin \alpha$

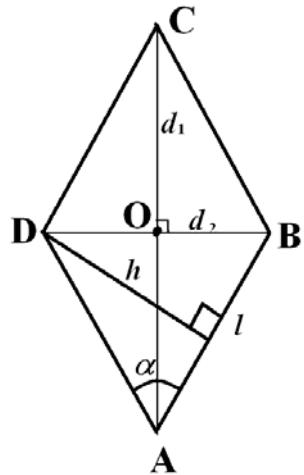
ARIA UNUI DREPTUNGHII

- ✿ $A = L \cdot l$
- ✿ $A = \frac{d^2 \cdot \sin \alpha}{2}$

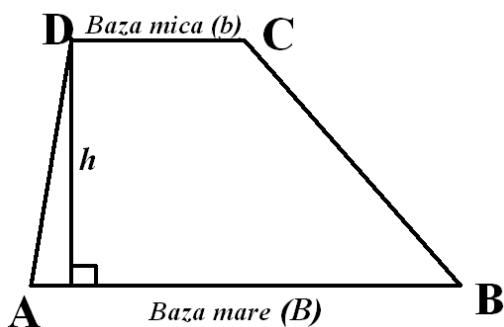
ARIA UNUI PATRAT

- ✿ $A = l^2$
- ✿ $A = \frac{d^2}{2}$

ARIA UNUI ROMB

- ✿ $A = \frac{d_1 \cdot d_2}{2}$
- ✿ $A = l \cdot h$
- ✿ $A = l_2 \cdot \sin \alpha$

ARIA UNUI TRAPEZ

$$A = \frac{(B + b) \cdot h}{2}$$

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
 LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
PATRULATERE

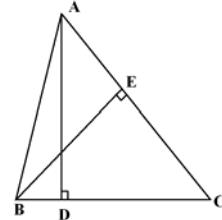
- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

4p	1. a) Paralelogramul cu un unghi drept se numeste
4p	b) Intr-un romb diagonalele sunt unghiurilor.
4p	c) Intr-un dreptunghi diagonalele sunt Intre ele.
4p	2. a) Perimetru unui patrat cu latura de 3cm este egal cu cm.
4p	b) Perimetru unui dreptunghi cu lungimea de 12cm si latimea de 5cm este egal cu cm.
4p	c) La un romb unghiu din intre diagonale este egal cu 0 .
4p	3. a) Suma masurilor unghiurilor intr-un patrulater convex este egala cu ... 0 .
4p	b) Fie ABCD un paralelogram. Suma masurilor unghiurilor DAB si ABC este egala cu ... 0 .
4p	c) Intr-un paralelogram unghiurile opuse sunt
4p	4. a) Aria unui patrat cu latura de 5cm este egala cu cm^2 .
4p	b) Aria unui romb cu diagonalele de 6 si 10cm este egala cu cm^2 .
6p	c) Aria unui trapez cu linia mijlocie de 10cm si inaltimea de 6cm este egala cu cm^2 .

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

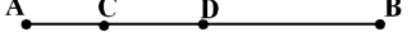
5p	1. Fie paralelogramul ABCD, astfel incat mediatoarea d a laturii [BC] intersecteaza pe [AB] in mijlocul sau N si pe [BC] in M.
5p	a) Demonstrati ca AC si BC sunt perpendiculare.
5p	b) Fie $\{P\} = d \cap BD$. Demonstrati ca $PO = PB$ unde $\{O\} = AC \cap BD$.
5p	c) Daca $AC = 16cm$ si $BC = 12cm$ aflati aria lui ABCD si aria triunghiului BMN.
5p	2. In figura alaturata aveti triunghiul ABC cu $BC = 12cm$,
5p	a) $AC = 16cm$, $AD \perp BC$, $BE \perp AC$, $AD = 12cm$.
Aflati aria triunghiului ABC.
5p	b) Aflati lungimea lui BE.
5p	3. In trapezul ABCD, $AB = 20cm$ -baza mare, $CD = 12cm$ -baza mica si inaltimea de 6cm.
5p	a) Calculati aria trapezului.
5p	b) Aflati lungimea liniei mijlocii si a segmentului de pe linia mijlocie cuprins intre diagonale.
5p	c) Daca dimensiunile trapezului se dubleaza, sa se calculeze aria trapezului.

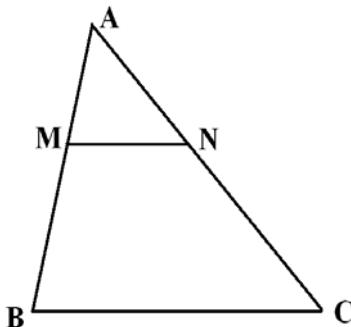
Propunator: prof. TIT CUPRIAN

2. Asemanarea triunghiurilor

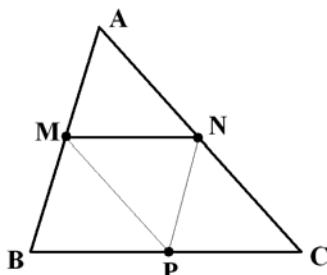
Segmente proportionale

<p>A <u>4cm</u> B C <u>6cm</u> D E <u>8cm</u> F G <u>12cm</u> H</p> <p>Cum impartim un segment dat in mai multe parti proportionale cu numere date? De exemplu, impartiti un segment AB=42 cm in 3 parti proportionale cu numerele 3, 4 si 7.</p>	<p><i>Patru segmente sunt proportionale daca cu lungimile lor se poate forma o proportie.</i></p> $\frac{4}{8} = \frac{6}{12} \Rightarrow \frac{AB}{EF} = \frac{CD}{GH}$ <p>Rezolvare:</p> $\Rightarrow \frac{AC}{3} = \frac{CD}{4} = \frac{DB}{7} = \frac{AC + CD + DB}{3+4+7} = \frac{42}{14} = 3$ $\Rightarrow AC = 3 \cdot 3 = 9; \quad CD = 4 \cdot 3 = 12; \quad DB = 7 \cdot 3 = 21$
---	---

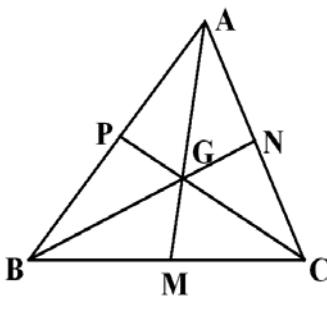
Teorema lui Thales

	<p>Teorema. O paralela dusă la o latură intr-un triunghi determină pe celelalte două (sau pe prelungirile lor) segmente proportionale.</p> $\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC}$ <p>Aplicatie. Daca AB=6, AC=9, AM=2 sa se afle lungimea lui NC.</p> $\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC} \Rightarrow \frac{2}{4} = \frac{9-x}{x} \Rightarrow$ $2x = 36 - 4x \Rightarrow 6x = 36 \Rightarrow x = 6.$
--	--

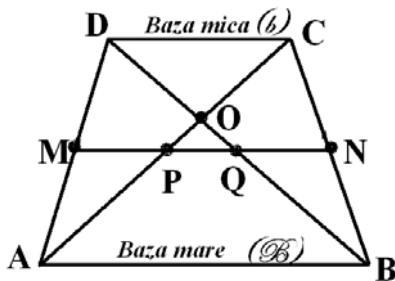
Linia mijlocie in triunghi

	<p>Segmentul de dreapta care unește mijloacele a două laturi se numește linie mijlocie (vezi pe figura, MN = linie mijlocie, M și N mijloacele laturilor AB și AC).</p> $MN = \frac{BC}{2}; \quad MN \parallel BC.$ <p>Daca si P este mijlocul laturii BC, atunci cele trei linii mijlocii determină 4 triunghiuri congruente intre ele, fiecare cu un sfert din aria ΔABC si jumatate din perimetru ΔABC.</p>
---	---

Centrul de greutate al triunghiului

	<p>Segmentul de dreapta ce unește varful unui unghi cu mijlocul laturii opuse se numește mediana.</p> <p>Punctul de intersecție al celor trei mediane se numește centrul de greutate al triunghiului.</p> <p>Proprietati:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Intr-un triunghi mediana îl împarte în două triunghiuri echivalente (de arii egale). ➔ $GM = \frac{AM}{3}; \quad AG = \frac{2AM}{3}$
---	---

Linia mijlocie in trapez; proprietati

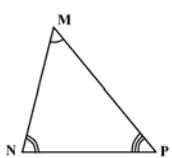
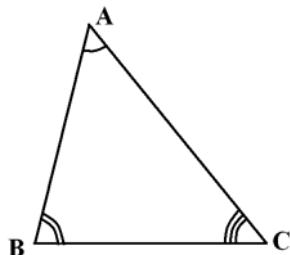

Segmentul de dreapta care unește mijloacele laturilor neparalele se numește linie mijlocie.

$$\Leftrightarrow MN = \frac{B+b}{2} \quad \text{si} \quad MN \parallel BC.$$

$$\Leftrightarrow PQ = \frac{B-b}{2}$$

Triunghiuri asemenea

Două triunghiuri se numesc asemenea dacă au toate unghiiurile respective congruente și laturile omoloage respective proporționale.

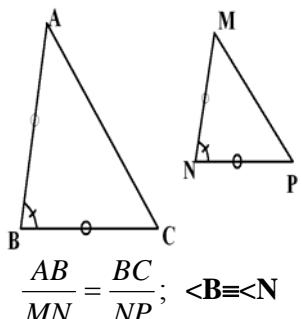
$$\Leftrightarrow \angle A \equiv \angle M; \angle B \equiv \angle N; \angle C \equiv \angle P;$$

$$\Leftrightarrow \frac{AB}{MN} = \frac{BC}{NP} = \frac{AC}{MP}.$$

Criterii de asemanare a triunghiurilor

Criteriul de asemanare LUL

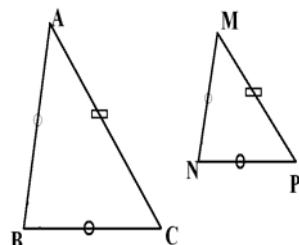
Două triunghiuri sunt asemenea dacă au cele două laturi respectiv proporționale și unghiiurile cuprinse între ele congruente.

$$\frac{AB}{MN} = \frac{BC}{NP}; \quad \angle B \equiv \angle N$$

Criteriul de asemanare LLL

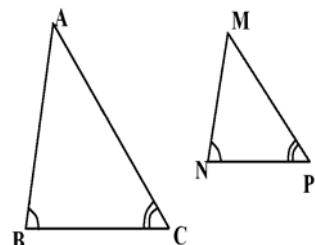
Două triunghiuri sunt asemenea dacă au toate laturile respectiv proporționale.

$$\frac{AB}{MN} = \frac{BC}{NP} = \frac{AC}{MP}.$$

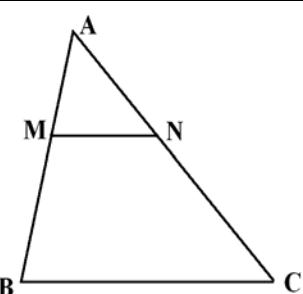
Criteriul de asemanare UU

Două triunghiuri sunt asemenea dacă au cele două unghiiuri respectiv congruente.

$$\angle B \equiv \angle N; \quad \angle C \equiv \angle P$$

Teorema fundamentală a asemanării

Teorema. *O paralela dusă la o latură într-un triunghi formează cu celelalte două (sau cu prelungirile lor) un triunghi asemenea cu cel dat.*

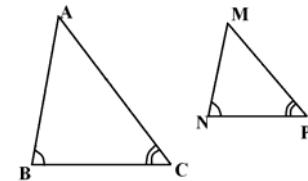
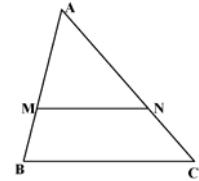
$$\Leftrightarrow \frac{AM}{AB} = \frac{MN}{BC} = \frac{AN}{AC}.$$

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
ASEMANAREA TRIUNGHIURILOR

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 100 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

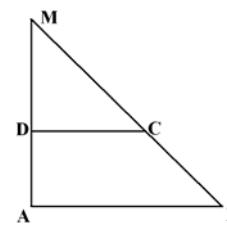
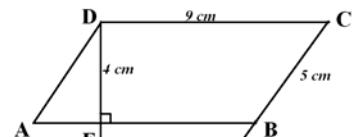
SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

1. Fie punctele coliniare A, B si C. AB = 12cm si $\frac{BC}{AB} = \frac{2}{3}$.
 - Lungimea lui BC este egala cu cm.
 - Lungimea lui AC este egala cu cm.
 - Valoarea raportului $\frac{AB}{AC}$ este egal cu ...
2. In triunghiul ABC, CU AB= 10cm, BC = 12cm, AC = 14cm, M este mijlocul lui [AB], N este mijlocul lui [BC], P este mijlocul lui [AC].
 - Perimetru triunghiului ABC este egal cu cm.
 - Lungimea lui MN este egala cu cm.
 - Perimetru triunghiului MNP este egala cu cm.
3. In figura alaturata aveti MN paralela cu BC. AM = 6cm, AB = 10cm, NC = 6cm.
 - Lungimea lui MB este egala cu cm.
 - Lungimea lui AN este egala cu ... cm.
 - Valoarea raportului $\frac{MN}{BC}$ este egala cu
4. In figura alaturata $\Delta ABC \sim \Delta MNP$; $m(\angle B) = 75^\circ$, $m(\angle P) = 50^\circ$.
 - $m(\angle N)$ este egala cu $^\circ$.
 - $m(\angle C)$ este egala cu $^\circ$.
 - $m(\angle A)$ este egala cu $^\circ$.

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

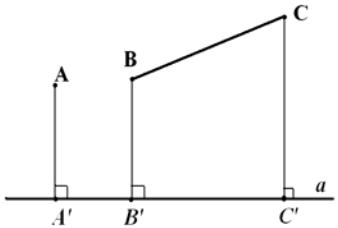
1. In figura alaturata aveti un paralelogram cu dimensiunile din figura. $DE \perp AB$, $AE = \frac{1}{3}$ din AB, $DE \cap BC = \{F\}$.
 - Aflati perimetrul triunghiului BEF.
 - Aflati valoarea raportului ariilor triunghiului ADE si a triunghiului BEF.
 - Aflati valoarea raportului ariilor triunghiului ADE si a triunghiului FDC.
2. In figura alaturata ABCD este un trapez, $AD \cap BC = \{M\}$; $AB = 9\text{cm}$, $CD = 5\text{cm}$, $AD = 3\text{cm}$.
 - Aflati lungimea lui MD.
 - Aflati valoarea raportului $\frac{A_{\Delta MDC}}{A_{\Delta abc}}$.
 - Daca $BC = 5\text{cm}$ aflati perimetrul triunghiului AB.

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

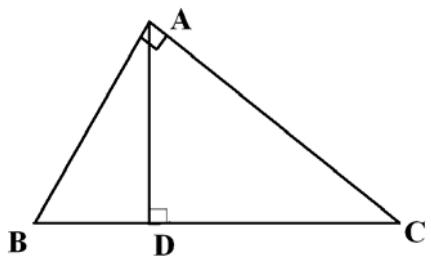
3. Relatii metrice in triunghiul dreptunghic

Proiectii ortogonale pe o dreapta

- Daca $A \notin a$ si $AA' \perp a$, $A' \in a$, atunci putem spune ca *proiectia ortogonală* a punctului A pe dreapta a este punctul A' .
- Daca punctele B' si C' sunt proiectiile ortogonale ale punctelor B si C pe dreapta a atunci $[B'C']$ este *proiectia ortogonală* a segmentului $[BC]$ pe dreapta a .

Teorema inaltimii

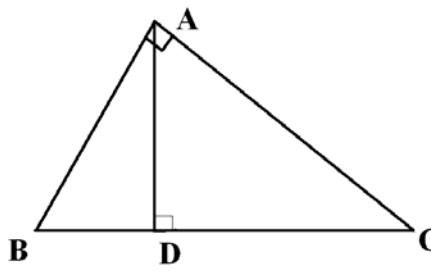
Daca ΔABC este dreptunghic in A si $AD \perp BC$, atunci:

$$\mathbf{AD}^2 = \mathbf{BD} \cdot \mathbf{DC}$$

Exemplu:

- daca $BD = 12\text{cm}$ si $CD = 18\text{cm}$ atunci: $AD^2 = 12 \cdot 18 = 216$.
 $\Rightarrow AD = \sqrt{216} = 6\sqrt{6}\text{cm}.$

Teorema catetei

Daca ΔABC este dreptunghic in A si $AD \perp BC$, atunci:

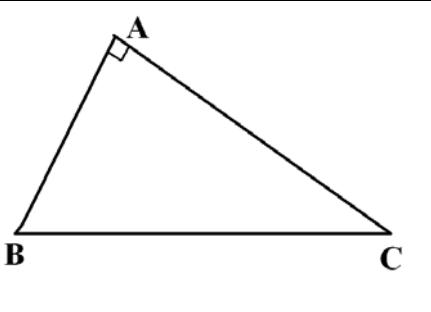
$$\mathbf{AB}^2 = \mathbf{BD} \cdot \mathbf{BC}$$

$$\mathbf{AC}^2 = \mathbf{DC} \cdot \mathbf{BC}$$

Exemplu:

- Daca $AB = 6\text{cm}$ si $BD = 3\text{cm}$ atunci:
 $AB^2 = BD \cdot BC \Rightarrow 36 = 3 \cdot BC$
 $\Rightarrow BC = \frac{36}{3} = 12\text{cm}.$

Teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora

Daca ΔABC este dreptunghic in A atunci:

$$\mathbf{AB}^2 + \mathbf{AC}^2 = \mathbf{BC}^2$$

Exemplul 1. Daca $AB = 6\text{cm}$ si $AC = 8\text{cm}$, atunci:

$$BC^2 = 36 + 64 = 100 \Rightarrow BC = \sqrt{100} = 10\text{cm}.$$

Exemplul 2. Daca $BC = 13\text{cm}$ si $AC = 12\text{cm}$, atunci:

$$AB^2 = BC^2 - AC^2 = 169 - 144 = 25.$$

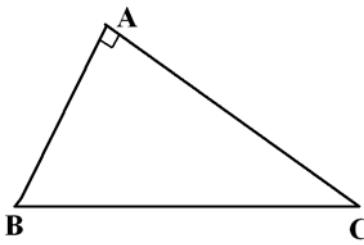
$$\Rightarrow AB = \sqrt{25} = 5\text{cm}$$

Exemplul 3. Daca un triunghi ABC are laturile: $AB = 8\text{cm}$, $AC = 15\text{cm}$ si $BC = 17\text{cm}$, putem verifica:

$$17^2 = 15^2 + 8^2 \text{ este adevarat? } \Rightarrow 289 = 225 + 64; \text{ da, este adevarat.}$$

Atunci conform reciprocei teoremei lui Pitagora, triunghiul este dreptunghic, cu ipotenuza BC si unghiul drept in A.

Notiuni de trigonometrie

$$\sin \alpha = \frac{\text{cateta opusa}}{\text{ipotenuza}}; \cos \alpha = \frac{\text{cateta alaturata}}{\text{ipotenuza}}$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{\text{cateta opusa}}{\text{cateta alaturata}}; \operatorname{ctg} \alpha = \frac{\text{cateta alaturata}}{\text{cateta opusa}}$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

	30°	45°	60°
\sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
\cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tg	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$
ctg	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

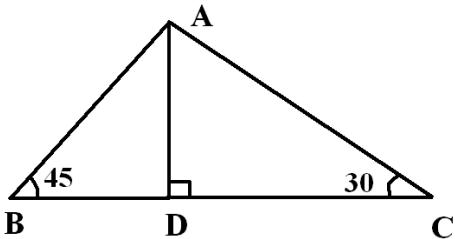
Rezolvarea triunghiului dreptunghic

- A rezolva un triunghi dreptunghic inseamna a calcula unele elemente (latura, proiectii, unghiuri sau functii trigonometrice ale acestora) in functie de unele elemente date intr-un triunghi dreptunghic sau oarecare sau intr-o configuratie geometrica in care se pot identifica triunghiuri dreptunghice.

- Exemplu:

Fie triunghiul ABC cu masura unghiului B de 45° , masura unghiului C de 30° si $AB = 3\sqrt{2}$. Se cere perimetrul triunghiului ABC si sinusul unghiului A.

- Rezolvare:

-construim $AD \perp BC$ si rezulta ΔABD dreptunghic isoscel; daca $AB = 3\sqrt{2}$, atunci $BD = AD = AB \cdot \cos 45^\circ = 3\sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 3$
 -In ΔADC , dreptunghic, cu un unghi de 30° , rezulta:
 $AC = 2AD = 2 \cdot 3 = 6$ si
 $CD^2 = AC^2 - AD^2 = 36 - 9 = 27$.
 $\Rightarrow CD = \sqrt{27} = 3\sqrt{3}$.
 -Perimetru $P = 3\sqrt{2} + 6 + 3\sqrt{3} + 3 = 9 + 3(\sqrt{2} + \sqrt{3})$

-Din teorema sinusului, $\frac{\sin A}{BC} = \frac{\sin B}{AC} = \frac{\sin C}{AB}$ rezulta:

$$\frac{\sin A}{BC} = \frac{\sin C}{AB} \Rightarrow \frac{\sin A}{3(\sqrt{3}+1)} = \frac{\frac{1}{2}}{3\sqrt{2}} \Rightarrow \sin A = \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4}$$

Probleme propuse spre rezolvare

- Stabiliți natura triunghiului ale căruia unghiuri sunt proporționale cu 1,(3); 1,25 din 1,(3) și cu suma celor două numere.
- Arătați că un triunghi este dreptunghic isoscel dacă și numai dacă două laturi ale triunghiului sunt respectiv egale cu distanțele de la vîrfurile opuse laturilor la ortocentrul triunghiului.
- Fie triunghiul ABC de înaltime BE, E ∈ AC și D ∈ (BE), astfel încât $2 \cdot DE = BD$. Punctele M,N,P,Q sunt mijloacele segmentelor AB, BC, DC respectiv DA. Stiind că aria patrulaterului MNPQ este de 20cm^2 , să se calculeze aria triunghiului ABC.
- Din vîrful B al paralelogramului ABCD ($B > 90^\circ$), se duc înalțimile BM și BN, unde $M \in AD$, $N \in DC$. Stiind că $NP = 8\text{cm}$, unde P este piciorul perpendicularei duse din D pe BC să se afle distanța de la B la ortocentrul triunghiului BMN și lungimea segmentului NO, unde O este intersecția dintre AC și BD stiind că $BD = 14\text{cm}$.

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
 LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
RELATII METRICE

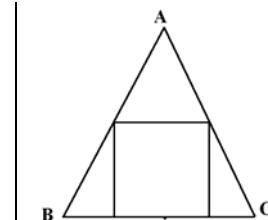
- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 50 minute.
- Se acorda 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I (45 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

5p	1. a) Diagonala unui patrat de latura 4 cm este egala cucm.
b) Diagonala unui dreptunghi de lungime 8cm si latime 6cm este egala cucm.
c) Inaltimea unui triunghi echilateral de latura 2cm este egala cucm.
5p	2. a) Un triunghi dreptunghic are catetele de 15cm si respectiv 20cm.
Lungimea ipotenuzei este egala cu ...cm.
5p	b) Lungimea inaltimei este egala cucm.
5p	c) Lungimea proiectiei catetei de 20cm pe ipotenuza este egala cucm.
5p	3. a) $\sin 30^\circ + \cos 60^\circ = \dots$
b) $\sin 60^\circ - \cos 30^\circ = \dots$
c) $\sin^2 40^\circ + \cos^2 40^\circ = \dots$

SUBIECTUL II (45 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

10p	1. Fie triunghiul ABC dreptunghic in A.
a) Daca $AB = x$, masura unghiului C este egala cu 30° si aria triunghiului este egala cu $18\sqrt{3}cm^2$ sa se afle x .
5p	b) Daca $x = 6$ cm sa se afle distanta de la varful B la mijlocul lui [AC].
10p	c) Sa se afle aria unui triunghi echilateral cu lungimea laturii egala cu lungimea lui AC.
10p	2. Intr-un triunghi ABC isoscel cu $AB = AC = 8\sqrt{5}cm$ si $BC = 16$ cm, se inscrie un patrat.
a) Aflati latura patratului.
b) Sa se afle lungimea razei cercului circumscris triunghiului ABC.

Propunator: prof. TIT CUPRIAN

4. Cercul si poligoane regulate

Cercul; definitie, elemente, discul

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cercul este locul geometric al tuturor punctelor dintr-un plan egal departate fata de un punct fix numit centrul cercului. ▪ O = centrul cercului; ▪ OC = raza cercului de lungime R; ▪ AB = diametrul cercului; ▪ BD = coarda; ▪ \widehat{BD} = arc de cerc; ▪ \overbrace{AB} = semicerc.
--	--

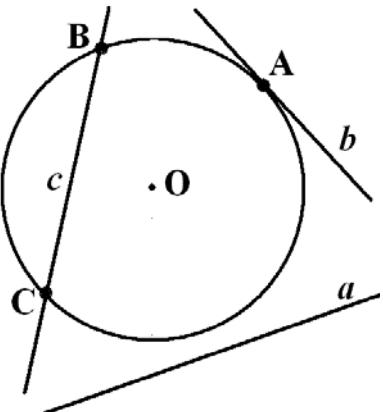
Unghi la centru; masura arcelor; arce congruente

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Unghi cu varful in centrul cercului</u> $m(\angle AOB) = m(\widehat{AB})$ ▪ <u>Unghi cu varful pe cerc</u> $m(\angle BCA) = m(\widehat{AB}) / 2$ ▪ Daca avem doua unghiuri congruente inscrise intr-un cerc, cu varful in centrul cercului, acestea subintind intre laturile lor, doua arce congruente.
--	--

Coarde si arce in cerc; proprietati

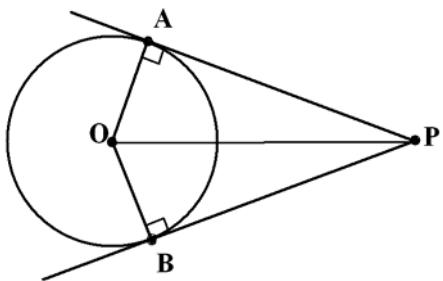
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daca arcul AB este congruent cu arcul CD atunci si $[AB] \equiv [CD]$. Si reciproca este adevarata. 2. Daca $MC \parallel ND$ atunci arcul CD este congruent cu arcul MN. 3. Daca $OR \perp CD$ atunci P este mijlocul lui $[CD]$ si R este mijlocul arcului CD. O este centrul cercului; $\{P\} = OR \cap CD$. 4. Coarde egal departate de centru sunt congruente. Daca $OP = OQ$ atunci $[CD] \equiv [AB]$.
--	--

Pozitii relative ale unei drepte fata de un cerc

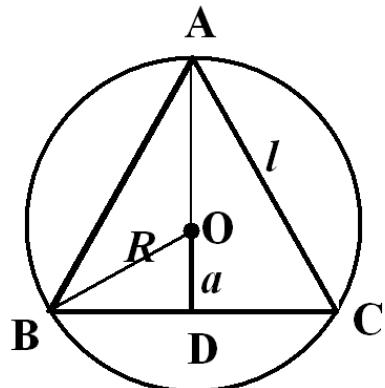
1. Dreapta (a) exterioara unui cerc
 $a \cap \mathcal{C}(O,R) = \emptyset$
2. Dreapta (b) tangenta la cerc
 $b \cap \mathcal{C}(O,R) = \{A\}$
3. Dreapta (c) secanta
 $c \cap \mathcal{C}(O,R) = \{B, C\}$

Tangente dintr-un punct exterior la un cerc

- Fie punctul P exterior cercului;
- PA si respectiv PB sunt tangente la cerc;
- $OA \perp PA$; $OB \perp PB$;
- $[PA] \equiv [PB]$;
- $OP^2 = OA^2 + AP^2$

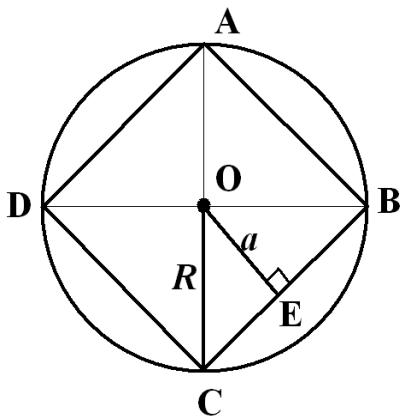
Poligoane regulate; calculul elementelor geometrice

TRIUNGHIUL ECHILATERAL

$$l = R\sqrt{3}; \quad a = \frac{R}{2}; \quad A = \frac{3R^2\sqrt{3}}{4}; \quad A = \frac{l^2\sqrt{3}}{4};$$

$$h = \frac{l\sqrt{3}}{2}; \quad P = 3l.$$

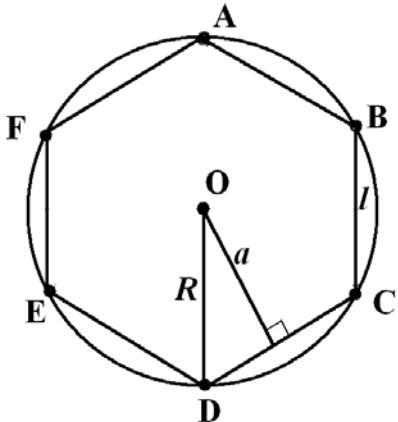

PATRATUL

$$l = R\sqrt{2}; a = \frac{R\sqrt{2}}{2} = \frac{l}{2};$$

$$A = 2R^2; A = l^2;$$

$$d = l\sqrt{2}; P = 4l.$$

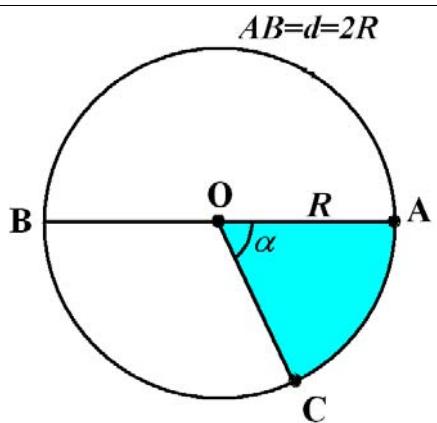
HEXAGONUL REGULAT

$$l = R; a = \frac{R\sqrt{3}}{2};$$

$$A = \frac{3R^2\sqrt{3}}{2}; A = \frac{3l^2\sqrt{3}}{2};$$

$$P = 6l.$$

Lungimea cercului si aria discului

Lungimea cercului

$$L = 2\pi R = \pi d$$

Aria discului (cercului)

$$A = \pi R^2$$

Lungimea arcului de cerc AC

$$L_{AC} = \frac{\pi R \cdot \alpha}{180^\circ}$$

Aria sectorului de cerc (OAC)

$$A_{(OAC)} = \frac{\pi R^2 \cdot \alpha}{360^\circ}$$

O problema: Presupunem ca diametrul Pamantului este de 12000 km.

- aflati lungimea unei sfori intinse la ecuator.
- cu cat trebuie sa lungim sfoara astfel incat cercul sforii sa fie concentric cu cel al Pamantului si pe sub sfoara sa treaca un soarece cu o inaltime de 2 cm?

Rezolvare:

- a) $L_{ecuator} = 2\pi R = 2\pi \cdot 6000\text{km} = 3769911184,30775\text{cm}.$
 b) $L_{sforii} = 2\pi(R + 2\text{cm}) = 2\pi \cdot (600000000 + 2)\text{cm} = 3769911196,87412\text{cm}.$

Diferenta:

$$L_{sforii} - L_{ecuator} = 3769911196,87412 - 3769911184,30775 = 12,56637\text{cm}.$$

Raspuns: Este suficient sa lungim sfoara cu 12,56637 cm ca sa treaca soarecele.

Scoala Sarichioi, Judetul Tulcea
 LUCRARE DE VERIFICARE CLASA a VII-a
CERCUL SI POLIGOANE REGULATE

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 50 minute.**
- **Se acorda 10 puncte din oficiu.**

SUBIECTUL I (50 puncte) – Pe lucrare se trec numai rezultatele.

4p	1. a) Un cerc cu raza de 5 cm are diametrul egal cucm.
b) Lungimea unui cerc de raza egala cu 5 cm este egala cucm.
c) Aria unui cerc de raza egala cu 5 cm este egala cu cm^2 .
4p	2. a) Perimetru unui triunghi echilateral de latura 6 cm este egal cucm.
b) Perimetru unui patrat de latura 7 cm este egal cucm.
c) Perimetru unui hexagon regulat de latura 8 cm este egal cucm.
4p	3. a) Aria unui triunghi echilateral de latura 6 cm este egala cu cm^2 .
b) Aria unui patrat de latura 5 cm este egala cu cm^2 .
c) Aria unui hexagon regulat de latura 4 cm este egala cu cm^2 .
6p	4. a) Raza cercului circumscris unui triunghi echilateral de latura $6\sqrt{3}\text{cm}$ este egala cucm.
b) Raza cercului circumscris unui patrat de latura $6\sqrt{2}\text{cm}$ este egala cucm.
c) Raza cercului circumscris unui hexagon regulat de latura 8 cm este egala cucm.

SUBIECTUL II (40 puncte) – Pe lucrare scrieti rezolvările complete.

6p	1. Fie triunghiul echilateral ABC. In exteriorul sau construim Triunghiurile echilaterale ABD, ACE si BCF. Daca latura triunghiului ABC este de 6 cm :
a) Sa se cerconteze natura triunghiului DEF.
b) Sa se calculeze perimetru si aria triunghiului DEF.
c) Sa se determine raportul dintre aria triunghiului ABC si aria triunghiului ABC.
7p	2. Apotema unui triunghi echilateral de latura $12\sqrt{3}\text{ cm}$ este egala cu cea a unui patrat. Se cere:
a) Lungimea apotemei triunghiului echilateral.
b) Lungimea laturii patratului.
c) Raza cercului circumscris patratului.

Propunator: prof. TIT CUPRIAN